

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 85/07-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. mája 2007 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti M., spol. s r. o., so sídlom M., zastúpenej advokátkou E. M., M., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 293/2001 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M., spol. s r. o., o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. apríla 2005 doručená sťažnosť spoločnosti M., spol. s r. o., so sídlom M. (ďalej len „sťažovateľka“ alebo „žalobca“), zastúpenej advokátkou E. M., M., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obo 293/2001.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že spoločnosť M., s. r. o., M. (ďalej len „pôvodná žalobkyňa“), sa žalobou z 9. júna 1997 domáhala náhrady škody s príslušenstvom proti jej spoločníkovi, pričom vec bola Krajským súdom v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) vedená pod sp. zn. 44 Cb 52/97. Uznesením krajského súdu č. k. 4 K 250/99-40 z 26. apríla 2000 v spojení s opravným uznesením č. k. 4 K 250/99-43 z 10. mája 2000 bol na majetok pôvodnej žalobkyne nariadený konkurz.

Správca konkurznej podstaty ako predávajúci a sťažovateľka ako kupujúca uzavreli 21. mája 2001 zmluvu o predaji vecí, práv a iných majetkových hodnôt, na základe ktorej boli nehnuteľné a hnutel'né veci, cenné papiere a iné práva pôvodnej žalobkyne prevedené za odplatu do výlučného vlastníctva sťažovateľky. Krajský súd od podania žaloby vo veci náhrady škody vedenej pod sp. zn. 44 Cb 52/97 vykonal len jeden úkon. Sťažovateľka „v dôsledku straty dôvery v účinnosť rozhodnutia ktoré by malo byť vydané s takým dlhým časovým odstupom...“ podaním z 10. júla 2001 (ešte pred prvým pojednávaním) vzala žalobný návrh späť a súčasne požiadala o vrátenie súdneho poplatku. Krajský súd uznesením č. k. 44 Cb 52/97-48 z 26. júla 2001 konanie zastavil. V odôvodnení tohto uznesenia krajský súd uviedol, že „Podľa § 13 ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov súd nepriznal žalobcovi právo na vrátenie súdneho poplatku, pretože bol zaplatený 5. 8. 1997“.

V dovolaní proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obo 293/2001 z 28. júna 2002, ktorým bolo potvrdené uznesenie krajského súdu č. k. 44 Cb 52/97-48 z 26. júla 2001 sťažovateľka poukázala na skutočnosť, že „... v dôsledku priet'ahov v konaní o náhradu škody nastala situácia, že pôvodný žalobca sa nedovolal svojich práv a preto nadobúdateľ pohľadávky vzal žalobu späť v nádeji, že mu bude vrátený aspoň súdny poplatok“. Dovolací súd však podľa tvrdení sťažovateľky od podania dovolania 9. septembra 2002 vyše 2,5 roka

nekoná, čo má za následok porušenie jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo M., spol. s r. o. na prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu SR vo veci spis. zn. I Obo 293/2001 bolo porušené.

Prikazuje sa, aby Najvyšší súd SR vo veci vedenej pod sp .zn. I Obo 293/2001 konal. Sťažovateľovi sa priznáva finančné zadostučinenie vo výške 100.000,- Sk.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých

prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán (všeobecný súd) porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú je možné považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98).

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 20/02).

Ústavný súd v rámci preskúmania priebehu dovolacieho konania vedeným najvyšším súdom pod sp. zn. Obdo V 52/2003 zistil, že spis krajského súdu vedený pod sp. zn.

44 Cb 52/97 bol najvyššiemu súdu doručený 10. júla 2003 za účelom rozhodnutia o dovolaní, ktoré podala sťažovateľka 9. septembra 2002.

Najvyšší súd prípisom sp. zn. Obdo V 52/2003 z 25. februára 2004 vrátil predmetný spis krajskému súdu ako predčasne predložený, pričom v prípise uviedol, že „... v žiadosti žalobcu (t. j. sťažovateľky, pozn.) o vrátení súdneho poplatku (č. l. 14) súd prvého stupňa postupom podľa ustanovenia § 11 zák. č. 71/1992 Zb. v znení jeho noviel doposiaľ nerozhodol, keďže obsah rozhodnutia týkajúci sa vrátenia súdneho poplatku vo výroku uznesenia vyjadrený doposiaľ nebol (§ 167 ods. 1 v spojení s § 155 ods. 1 OSP). Preto je potrebné, aby súd prvého stupňa o uvedenej žiadosti riadne rozhodol, v prípade podaného odvolania vec predložil odvolaciemu súdu a po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo rozhodnuté o žiadosti žalobcu o vrátenie súdneho poplatku, spis opätovne predložil dovolaciemu súdu, a to aj v prípade, pokiaľ by žalobca v súčasnosti podané dovolanie vzal späť“ (č. l. 66).

Na základe pokynu najvyššieho súdu krajský súd uznesením č. k. 44 Cb 52/97-67 z 10. mája 2005 návrh sťažovateľky na vrátenie súdneho poplatku zamietol a súčasne vydal pokyn kancelárii, aby po doručení uznesenia sťažovateľke a „plynutí lehoty na odvolanie“ bol spis predložený najvyššiemu súdu. Krajskému súdu bolo 11. júla 2005 doručené odvolanie sťažovateľky proti predmetnému uzneseniu. Spis bol 17. októbra 2005 doručený najvyššiemu súdu s predkladacou správou na rozhodnutie o odvolaní a bol vedený pod sp. zn. 1 Obo 336/2005 (č. l. 79). Najvyšší súd uznesením č. k. 1 Obo 336/2005-86 z 27. júla 2006 potvrdil uznesenie krajského súdu č. k. 44 Cb 52/97-67 z 10. mája 2005. Uvedené uznesenie najvyššieho súdu v spojení s uznesením krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 16. decembra 2006.

Následne bolo krajskému súdu 15. januára 2007 doručené dovolanie sťažovateľky proti uzneseniu najvyššieho súdu č. k. 1 Obo 336/2005-86 z 27. júla 2006. Spis bol 14. februára 2007 predložený najvyššiemu súdu na rozhodnutie o dovolaní podanom sťažovateľkou, kde mu bola pridelená sp. zn. 1 Obdo V 13/07. Najvyšší súd dosiaľ o dovolaní nerozhodol.

Ústavný súd na základe uvedených skutočností zistil, že spis sa v dôsledku podaného dovolania na najvyššom súde nachádzal od 10. júla 2003 do 25. februára 2004, kedy bol krajskému súdu vrátený ako predčasne predložený s pokynom, ako v tejto veci ďalej postupovať. Na základe toho ústavný súd konštatoval, že nečinnosť najvyššieho súdu v období 7,5 mesiaca nemožno považovať za takú významnú, aby ju bolo možné posúdiť ako porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. m. m. I. ÚS 35/01, II. ÚS 21/01). Ústavný súd v rámci svojej ustálenej judikatúry už viackrát vyslovil, že pojem zbytočné prietahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na zákonom ustanovené lehoty na vykonanie určitého úkonu sudcom alebo iným štátnym orgánom. S prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci sa ani v týchto prípadoch totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 11/00).

Najvyšší súd pri vrátení spisu odvolaciemu súdu v prípise sp. zn. Obdo 52/2003 z 25. februára 2004 dal pokyn, aby mu bol spis po rozhodnutí krajským súdom o návrhu sťažovateľky na vrátenie súdneho poplatku opätovne predložený na rozhodnutie o dovolaní sťažovateľky z 5. septembra 2003. Nedodržanie uvedeného postupu krajským súdom však nie je možné pripísať na ťarchu najvyššieho súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania. Keďže sťažovateľka namietala porušenie svojich práv len postupom najvyššieho súdu v dovolacom konaní, nemohol sa ústavný súd zaoberať postupom krajského súdu.

V prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03), alebo ho odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 17/01, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04). Ústavný súd s prihliadnutím na

dĺžku dovolacieho konania v spojení s činnosťou najvyššieho súdu v danej veci neposúdil jeho postup ako taký, ktorý by mohol signalizovať príčinnú súvislosť s možným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa aj ďalšími návrhmi sťažovateľky (napr. návrhom na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. mája 2007